

[Johan Philipsen.]

som helst sted i Danmark, og som jeg forleden formiddag hentede på Vestfyns område, det før så frodige Fyn, hvor de mange husgavle, der ses så klart i martssolen, fortæller om det landbrug, der har mistet en del af sin økonomiske kraft, og som har mistet en hel del af den tiltrækning på ungdommen, som det tidligere har haft. Og for at være realistisk må jeg nok føje til, at jeg vel næppe har fantasi nok til at forestille mig, hvordan det monstro ser ud om 10 år, hvis disse forhold fortsætter. Så konstaterer jeg med en vis beklagelse, at der var engang, hvor vi var så stærke i det folkelige, at vi kunne løse næsten en hvilken som helst opgave. Nu skal vi gå til statsmagten for at restaurere det folkehjem, der var vor fælles arv og øje.

Når jeg har gjort det, så ridser jeg den industrielle udvikling op — Mads Clausen og de mange andre — men føjer jo til, at vi vel næppe kan regne med at få en Mads Clausen i hver generation i vor landsdel, og føjer det til, som jeg gerne vil have sagt, sådan at man kan forstå det: vi fik aldrig de filialer til Sønderjylland af nogen betydning fra de stærke danske industrivirksomheder, som vi havde regnet med, og jeg er vel nødt til at sige det højt, at det vel, når det kommer til stykket, har været angst for — eller i de senere år er måske tilbageholdenhed det rigtige udtryk — at investere i grænselandet, der var en af årsagerne. For så vidt må jo ingen af os udfordre naboen, men der er jo meget i den betænkning, vi har fået forelagt, som i sit sigte rummer noget, der har sin rod i ting i dansk politik og i dansk grænselandspolitik, som jeg ingen lod og del har i, og som jeg ikke sympatiserer med, nemlig dette, at vi kan overleve ved at undlade at udfordre naboen. Hvis jeg skal være mest udfordret, bør jeg vel føje til, at der i disse synspunkter i hvert fald aldrig rummes elementer af vilje til liv.

Når vi derfor i øjeblikket i Sønderjylland diskuterer den kommende situation, diskuterer vi det teknikum eller den tekniske højskole, det er vedtaget at bygge i Flensborg, og så den mulige situation, at vi fik et universitet i Kolding eller i Ribe-Esbjerg. Vi er næsten alle enige om, at hvis vi blev stillet over for det alternativ at få et universitet i Ribe-Esbjerg eller i Kolding, ville

vi gerne sige til den danske befolkning: flyt den magnet længere bort fra os, for vi er angst for, at disse to stærke poler langsomt og successivt suger den befolknings-tilvækst til sig, som vi ikke kan undvære.

Noget af den tanke, jeg gør forsøg på at give udtryk for, går jo igen i planlægningsrådets skitse. Den er efter min mening — jeg er nødt til at sige det — skrevet for meget af folk, der stadig lever i den tankegang, at man kan bygge noget op ved at gøre forsøg på at regne op, hvad man kan leve af, og derfor indeholder meget for lidt af, hvad man kan leve for. Med en udtalelse som den om problemet med rengøringen af det kommende universitet i Haderslev gør de efter min mening næsten deres tanker latterlige. Men en fornemmelse af noget, man vil skabe i den forstand, jeg mener, får man kun, hvis man opstiller en målsætning derfor og gør sig sine tanker om, hvilket mål man må nå frem til.

Jeg synes også, det må gøre et stærkt indtryk, at det er en enig sønderjysk befolkning inklusive det tyske mindretal, der siger til det danske folk: vi vil gerne have et dansk universitet i Haderslev. Vi er begge parter af den mening, at det vil have en kulturel betydning, og vi er begge parter af den formening, at der i hælene på denne kulturelle betydning, i hælene på Danmarks officielle beslutning derom, vil følge en udvikling på det erhvervsmæssige og de øvrige samfundsområder, som vi alle kan være tjent med. Denne tro og tillid til os selv, som I kan hjælpe os til, det er den, jeg gerne vil appellere til.

Så vil jeg i øvrigt gerne slutte, hvor jeg begyndte: de forkerte og de manglende beslutninger fra statsmagtens side var efter min mening ofte årsagen til den skæbne, vi fik i tidens løb. Jeg gør til allersidst medlemmer af det høje ting opmærksom på: I er medansvarlige for, at ved denne korsvej, hvor en beslutning af vidtrækkende betydning for den sønderjyske landsdel træffes, her er I ansvarlige for, at denne beslutning ikke går på linjen de forkerte ting og de manglende beslutninger.

Tastesen: I spørgsmålet om placeringen af det sydjyske universitet vil jeg fremkomme med nogle bemærkninger til fordel for det tredje standpunkt: en placering i